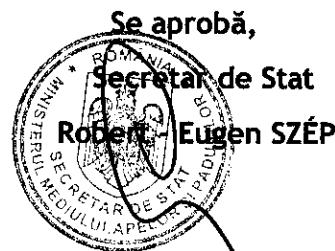

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării

AVIZ DE MEDIU

Nr.76..... din31....01....2022

Ca urmare a notificării adresate de Ministerul Fondurilor Europene cu sediul în București, Șoseaua București-Ploiești, nr. 1-1B, sector 1, înregistrată la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP) cu nr. R3386/05.06.2020, a delegării de competență emisă de MMAP cu nr. DEICP/13817/25.09.2020, a documentelor depuse la APM Timiș cu nr. 11153RP/30.09.2020 și ale completărilor ulterioare înregistrate cu nr. 37/03.01.2022,

- având în vedere prevederile Ordonanței de Urgență nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România potrivit căreia agențiile de dezvoltare regională îndeplinesc toate funcțiile și atribuțiile specifice unei autorități de management;

- în urma analizării documentelor transmise și a variantei finale a programului;

- în urma parcurgerii etapelor procedurale conform Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, de către Agenția pentru Protecția Mediului Timiș, conform delegării de competență emisă de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. DEICP/13817/25.09.2020;

- luând în considerare prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1000/2012 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare,

- în baza Hotărârii de Guvern nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, se emite

AVIZ

pentru:

promovat de:

Programul Operațional Regional Regiunea Vest - 2021-2027

Ministerul Fondurilor Europene , prin

Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest

autoritate de management pentru Programul Operațional Regional pentru
Regiunea Vest - 2021-2027

în scopul adoptării: Programul Operațional Regional Regiunea Vest - 2021-2027

1. Prezentare generală:

Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 (POR Vest) vizează Regiunea de Dezvoltare Vest (Regiunea V), care cuprinde 4 județe (Arad, Timiș, Hunedoara, Caraș-Severin), 323 unități administrativ teritoriale, din care 42 orașe (12 municipii), 281 comune și 1327 sate, însuțând suprafața de 32.034 km² (reprezentând 13,4% din suprafața României). Localitățile urbane ale Regiunii Vest sunt repartizate relativ uniform în teritoriu, predominând orașele mici și mijlocii (sub 20.000 locuitori), în timp ce orașele mari cuprind municipiul Timișoara și municipiul Arad.

Regiunea de Dezvoltare Vest, din punct de vedere al teritorului este mărginită de Regiunea Nord-Vest în partea de Nord, Regiunea Centru în Est, Regiunea Sud-Vest în Sud și de granița cu Serbia și Ungaria.

Pozitia geografică de frontieră a celor 3 județe (Arad, Caraș-Severin și Timiș) asigură Regiunii Vest un grad de deschidere determinant pentru viitorul său și constituie un atu major, iar prezența Dunării, care formează parțial frontiera cu Serbia, întâlnește această dimensiune de "zonă de trecere, zonă de contacte".

Regiunea Vest este traversată de Axe prioritare ale rețelei europene de transport (TEN-T). Pentru transportul rutier, rețeaua TEN-T de bază se suprapune traseului Autostrăzii A1, a DN 6 Lugoj - Băile Herculane și a DN 59 Timișoara - Moravița. Rețeaua TEN-T rutier extinsă se suprapune DN 79 Arad - Oradea și DN 66 Simeria - Petroșani. Pentru transportul feroviar, rețeaua TEN-T de bază se suprapune traseului magistralelor principale 200 Curtici - Arad - Simeria și 900 Timișoara - Băile Herculane, a magistralei secundare 217 Timișoara - Arad și a magistralei secundare 922 Timișoara - Moravița. Rețeaua feroviară extinsă cuprinde magistrala secundară 310 Arad - Chișineu - Criș - Oradea și magistrala secundară 202 Simeria - Petroșani. Pentru modul de transport naval, rețeaua TEN-T de bază se suprapune fluviului Dunărea, în regiune fiind portul secundar Moldova Nouă, care face parte din rețeaua extinsă TEN-T, iar pentru modul de transport aerian, doar Aeroportul Traian Vuia Timișoara face parte din rețeaua de bază TEN-T, accesibil pe drumul județean 609 D care face legătura cu Municipiul Timișoara.

Pentru eliminarea sau reducerea acestor efecte negative ale transportului rutier, sunt preconizate măsuri care să conducă la descongestionarea traficului și orientarea călătorilor către moduri de transport sustenabile (nemotorizate, cu mijloacele de transport nepoluante și/sau de transport public).

În orașele din Regiunea Vest transportul în comun se află în proces de dezvoltare. Principalul mijloc de transport în comun îl reprezintă autobuzele și microbuzele, iar numarul călătorilor care utilizează mijloace ecologice de transport în comun (tramvai și troleibuz) reprezintă un procent de 56,06% tramvai și 18,35% troleu, comparativ cu 24,85% tramvai, 8,02% troleu, 9,64% metrou, în România. Lungimea rețelelor de tramvai regionale este de 263,5 km, ceea ce reprezintă 20,1% din totalul național. În ceea ce privește infrastructura pentru biciclete este slab dezvoltată, regiunea având 233,57 km de piste, dintre care 173 de km sunt în municipiile reședință Arad și Timișoara. Lipsa facilităților care să permită o deplasare sigură a biciclistilor este principalul motiv pentru care ponderea acestui mod de deplasare este redus (sub 5%). Alături de mersul pe jos, ciclismul este cel mai "curat" mod de transport din punct de vedere al emisiilor de gaze cu efect de seră și prezintă avantaje pentru mediul înconjurător și sănătate.

POR Vest 2021-2027 vine în întâmpinarea problemelor identificate, în mod direct, prin măsuri concrete de îmbunătățire a acestui domeniu și cu efecte pozitive asupra mediului (diminuarea poluanților rezultă din trafic, îmbunătățirea calității aerului, reducerea zgromotului în aglomerările urbane etc.).

Alături de investițiile în mobilitatea urbană, POR NV se va axa și pe importanța planificării sustenabile a localităților în baza unor documente strategice precum SIDA și PMUD, prin care să se asigure construirea unui sistem de mobilitate pentru generațiile viitoare mai durabil, intelligent și rezilient în fața viitoarelor crize.

Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 se concentrează pe valorificarea avantajelor competitive ale regiunii și pe abordarea blocajelor cheie în sectoare specifice (cum ar fi transportul, mobilitatea, educația, cercetarea, digitalizarea, eficiența energetică, regenerarea urbană), pentru creșterea economică și dezvoltare locală durabilă.

În regiunea Vest, există o multitudine de tipuri de activități cu potențial de dezvoltare, printre cele mai importante fiind ecoturismul și turismul activ (parcuri naționale, situri Natura 2000, monumente istorice), turismul balnear și de wellness (Băile Herculane, Geoagiu, Lipova) și turismul urban și de afaceri (Timișoara și Arad).

La nivelul Regiunii Vest, în anul 2020, au fost înregistrate 2114 monumente istorice, reprezentând 7% din totalul de la nivel național. La nivel județean, cea mai mare concentrare a monumentelor istorice se găsește în județul Caraș-Severin cu 832 monumente (39,4%) fiind urmat de județul Hunedoara cu 525 monumente (24,8%), județul Arad - 417 monumente (19.7%) și Timiș - 340 monumente (16%). Cu toate acestea, Timișoara detine cel mai mare ansamblu arhitectonic de clădiri istorice din România (cca. 14.500 imobile).

Regiunea detine pe lângă monumente de patrimoniu și infrastructuri turistice care pot fi reabilitate pentru a crește atractivitatea zonei atât pentru cetăteni, cât și pentru turiști. Totodată, dezvoltarea unor infrastructuri turistice în regiune vor putea contribui la creșterea atraktivității zonei/regiunii și, implicit, a numărului de turiști.

POR Vest 2021-2027 propune creșterea performanței energetice a clădirilor, sens în care se vor derula proiecte pentru stimularea renovării clădirilor vechi în vederea asigurării eficienței energetice și în vederea promovării energiei din surse regenerabile la scară mică.

Utilizarea eficientă a energiei reprezintă o provocare nu numai din cauza resurselor limitate și creșterii continue a costurilor cu energia, dar și din punctul de vedere al schimbărilor climatice, de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Prin POR V vor fi sprijinite investițiile necesare din toate orașele din Regiunea Vest, care să facă tranziția de la traficul individual motorizat către transportul sustenabil, ecologic și nepoluant.

POR Vest 2021-2027 identifică o nevoie semnificativă privind infrastructura educațională și adoptă ca obiectiv specific investițiile în infrastructura educațională, în principal prin construirea/reabilitarea școlilor din mediul urban și rural, cu accent pe mediul rural unde concentrarea elevilor din comunități defavorizate este mai mare. În plus, se dorește consolidarea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială, astfel vor fi propuse investiții în zone de agrement și baze de tabere dedicate tinerilor și copiilor.

Pentru dezvoltarea atraktivității regiunii, investițiile în turism și cultură în mediul urban și rural vor fi prioritare și vor permite regiunii să folosească avantajele oferite de potențialul lor turistic și patrimoniul cultural în identificarea și consolidarea identității proprii, pentru a-și îmbunătăți avantajele competitive în sectoare cu valoare adăugată mare și conținut calitativ și cognitiv ridicat, atât pe piețe tradiționale cât și pe piețe noi, în formare. Se va pune accent pe valorificarea resurselor culturale specifice pe plan local prin protejarea patrimoniului cultural, identității culturale și îndeletnicirilor tradiționale,

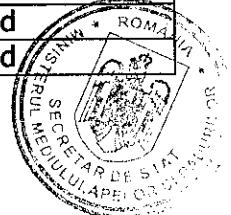
agroturismului, consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural.

La nivelul Regiunii de Dezvoltare Vest au fost desemnate 31 arii de protecție specială avifaunistică, denumite în continuare SPA și 86 de situri de importanță comunitară, denumite în continuare SCI.

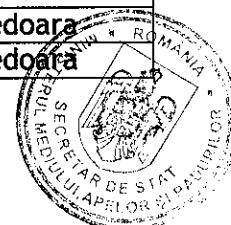
Arii naturale protejate identificate în cadrul Regiunii Vest:

Numele și codul ariei naturale protejate de interes comunitar aferente Regiunii de Dezvoltare Vest:

Nr. crt.	Codul ariei naturale protejate	Numele ariei naturale protejate	Județul din Regiunea Vest
SPA-uri			
1.	ROSPA0014	Câmpia Cermeiului	Arad
2.	ROSPA0015	Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru	Arad
3.	ROSPA0029	Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei	Arad
4.	ROSPA0047	Hunedoara Timișană	Arad
5.	ROSPA0069	Lunca Mureșului Inferior	Arad
6.	ROSPA0117	Drocea - Zarand	Arad
7.	ROSPA0153	Defileul Crișului Alb	Arad
8.	ROSPA0164	Pescaria Nădlac	Arad
9.	ROSPA0029	Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei	Timiș
10.	ROSPA0047	Hunedoara Timișană	Timiș
11.	ROSPA0069	Lunca Mureșului Inferior	Timiș
12.	ROSPA0078	Mlaștina Satchinez	Timiș
13.	ROSPA0079	Mlaștinile Murani	Timiș
14.	ROSPA0095	Pădurea Macedonia	Timiș
15.	ROSPA0126	Livezile - Dolat	Timiș
16.	ROSPA0127	Lunca Bârzavei	Timiș
17.	ROSPA0128	Lunca Timișului	Timiș
18.	ROSPA0142	Teremia Mare - Tomnatic	Timiș
19.	ROSPA0144	Uivar - Diniș	Timiș
20.	ROSPA0029	Defileul Mureșului Inferior - Dealurile Lipovei	Hunedoara
21.	ROSPA0045	Grădiștea Muncelului - Ciclovina	Hunedoara
22.	ROSPA0084	Munții Retezat	Hunedoara
23.	ROSPA0132	Munții Metaliferi	Hunedoara
24.	ROSPA0139	Piemontul Munților Metaliferi - Vîntu	Hunedoara
25.	ROSPA0020	Cheile Nerei - Beușnița	Caraș-Severin
26.	ROSPA0026	Cursul Dunării - Baziaș - Portile de Fier	Caraș-Severin
27.	ROSPA0035	Domogled - Valea Cernei	Caraș-Severin
28.	ROSPA0080	Munții Almajului - Locvei	Caraș-Severin
29.	ROSPA0084	Munții Retezat	Caraș-Severin
30.	ROSPA0086	Munții Semenic - Cheile Caraș	Caraș-Severin
31.	ROSPA0149	Depresiunea Bozovici	Caraș-Severin
SCI uri			
1.	ROSCI0042	Codru Moma	Arad
2.	ROSCI0048	Crișul Alb	Arad
3.	ROSCI0049	Crișul Negru	Arad
4.	ROSCI0064	Defileul Mureșului	Arad
5.	ROSCI0070	Drocea	Arad
6.	ROSCI0108	Lunca Mureșului Inferior	Arad
7.	ROSCI0115	Mlaștina Satchinez	Arad
8.	ROSCI0200	Platoul Vașcău	Arad
9.	ROSCI0218	Dealul Mocrei - Rovina - Ineu	Arad
10.	ROSCI0231	Nădab - Socodor - Vărșad	Arad
11.	ROSCI0289	Coridorul Drocea - Codru Moma	Arad
12.	ROSCI0291	Coridorul Munții Bihorului - Codru Moma	Arad

Nr. crt.	Codul ariei naturale protejate	Numele ariei naturale protejate	Județul din Regiunea Vest
13.	ROSCI0294	Crîșul Alb între Gurahonț și Ineu	Arad
14.	ROSCI0298	Defileul Crîșului Alb	Arad
15.	ROSCI0324	Munții Bihor	Arad
16.	ROSCI0325	Munții Metaliferi	Arad
17.	ROSCI0337	Pădurea Neudorfului	Arad
18.	ROSCI0350	Lunca Teuzului	Arad
19.	ROSCI0355	Podișul Lipovei - Poiana Ruscă	Arad
20.	ROSCI0370	Râul Mureș între Lipova și Păuliș	Arad
21.	ROSCI0401	Turnu - Variașu	Arad
22.	ROSCI0406	Zarandul de Est	Arad
23.	ROSCI0407	Zarandul de Vest	Arad
24.	ROSCI0064	Defileul Mureșului	Timiș
25.	ROSCI0108	Lunca Mureșului Inferior	Timiș
26.	ROSCI0109	Lunca Timișului	Timiș
27.	ROSCI0115	Mlaștina Satchinez	Timiș
28.	ROSCI0250	Tinutul Pădurenilor	Timiș
29.	ROSCI0277	Becicherecu Mic	Timiș
30.	ROSCI0287	Comloșu Mare	Timiș
31.	ROSCI0336	Pădurea Dumbrava	Timiș
32.	ROSCI0337	Pădurea Neudorfului	Timiș
33.	ROSCI0338	Pădurea Paniova	Timiș
34.	ROSCI0345	Pajiștea Cenad	Timiș
35.	ROSCI0346	Pajiștea Ciacova	Timiș
36.	ROSCI0348	Pajiștea Jebel	Timiș
37.	ROSCI0349	Pajiștea Pesac	Timiș
38.	ROSCI0355	Podișul Lipovei - Poiana Ruscă	Timiș
39.	ROSCI0388	Sărăturile de la Foieni - Grăniceri	Timiș
40.	ROSCI0390	Sărăturile Diniaș	Timiș
41.	ROSCI0402	Valea din Sânandrei	Timiș
42.	ROSCI0414	Lovrin	Timiș
43.	ROSCI0425	Pădurea Șemita	Timiș
44.	ROSCI0028	Cheile Cernei	Hunedoara
45.	ROSCI0029	Cheile Glodului, Cibului și Măzii	Hunedoara
46.	ROSCI0054	Dealul Cetății Deva	Hunedoara
47.	ROSCI0063	Defileul Jiului	Hunedoara
48.	ROSCI0064	Defileul Mureșului	Hunedoara
49.	ROSCI0085	Frumoasa	Hunedoara
50.	ROSCI0087	Grădiștea Muncelului - Cioclovina	Hunedoara
51.	ROSCI0110	Măgurile Băiței	Hunedoara
52.	ROSCI0121	Muntele Vulcan	Hunedoara
53.	ROSCI0128	Nordul Gorjului de Est	Hunedoara
54.	ROSCI0129	Nordul Gorjului de Vest	Hunedoara
55.	ROSCI0136	Pădurea Bejan	Hunedoara
56.	ROSCI0188	Parâng	Hunedoara
57.	ROSCI0217	Retezat	Hunedoara
58.	ROSCI0219	Rusca Montană	Hunedoara
59.	ROSCI0236	Strei - Hatég	Hunedoara
60.	ROSCI0250	Tinutul Pădurenilor	Hunedoara
61.	ROSCI0254	Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna	Hunedoara
62.	ROSCI0292	Coridorul Rusca Montană - Târcu - Retezat	Hunedoara
63.	ROSCI0298	Defileul Crîșului Alb	Hunedoara
64.	ROSCI0324	Munții Bihor	Hunedoara
65.	ROSCI0325	Munții Metaliferi	Hunedoara
66.	ROSCI0339	Pădurea Povernii - Valea Cernița	Hunedoara

Nr. crt.	Codul ariei naturale protejate	Numele ariei naturale protejate	Județul din Regiunea Vest
67.	ROSCI0355	Podișul Lipovei - Poiana Rusă	Hunedoara
68.	ROSCI0373	Râul Mureș între Brănișca și Ilia	Hunedoara
69.	ROSCI0406	Zarandul de Est	Hunedoara
70.	ROSCI0031	Cheile Nerei - Beușnița	Caraș-Severin
71.	ROSCI0032	Cheile Rudăriei	Caraș-Severin
72.	ROSCI0052	Dăncioanea	Caraș-Severin
73.	ROSCI0069	Domogled - Valea Cernei	Caraș-Severin
74.	ROSCI0126	Munții Tarcu	Caraș-Severin
75.	ROSCI0198	Platoul Mehedinți	Caraș-Severin
76.	ROSCI0206	Portile de Fier	Caraș-Severin
77.	ROSCI0217	Retezat	Caraș-Severin
78.	ROSCI0219	Rusca Montană	Caraș-Severin
79.	ROSCI0226	Semenic - Cheile Caraș	Caraș-Severin
80.	ROSCI0284	Cheile Teregovei	Caraș-Severin
81.	ROSCI0292	Coridorul Rusca Montană - Tarcu - Retezat	Caraș-Severin
82.	ROSCI0332	Coșava Mică	Caraș-Severin
83.	ROSCI0355	Podișul Lipovei - Poiana Rusă	Caraș-Severin
84.	ROSCI0361	Râul Caraș	Caraș-Severin
85.	ROSCI0375	Râul Nera între Bozovici și Moceriș	Caraș-Severin
86.	ROSCI0385	Râul Timiș între Rusca și Prisaca	Caraș-Severin

În regiunea Vest sunt desemnate în afară de siturile Natura 2000 și următoarele Parcuri Naționale/Naturale cu unele rezervații naturale incluse:

Numele parcilor naționale/naturale aferente Regiunii de Dezvoltare Vest

Nr.crt.	Denumire parc național/natural	Județ
1.	RONPA0926 - Parc natural - Parcul Natural Lunca Mureșului	Arad
2.	RORMS0004 - Zonă umedă de importanță internațională - Parcul Natural Lunca Mureșului	Arad
3.	RONPA0101 - Rezervație naturală - Peștera Valea Morii	Arad
4.	RONPA0102 - Rezervație naturală - Dosul Laurului	Arad
5.	RONPA0103 - Rezervație naturală - Baltele Gurahonț	Arad
6.	RONPA0104 - Rezervație naturală - Runcu - Groși	Arad
7.	RONPA0105 - Rezervație naturală - Poiana cu narcise Rovina	Arad
8.	RONPA0106 - Rezervație naturală - Balta Rovina	Arad
9.	RONPA0107 - Rezervație naturală - Balta Șoimoș	Arad
10.	RONPA0108 - Rezervație naturală - Pădurea Sâc	Arad
11.	RONPA0109 - Rezervație naturală - Peștera lui Duțu	Arad
12.	RONPA0110 - Rezervație naturală - Peștera Sinesie	Arad
13.	RONPA0111 - Rezervație naturală - Locul fosilifer Monoroștia	Arad
14.	RONPA0112 - Rezervație naturală - Locul fosilifer Zăbalț	Arad
15.	RONPA0113 - Rezervație naturală - Pădurea de stejar pufos de la Cărănd	Arad
16.	RONPA0114 - Rezervație naturală - Rezervația de soluri sărăturate	Arad

Nr.crt.	Denumire parc național/natural	Județ
17.	RONPA0115 - Rezervație naturală - Arboretul Macea	Arad
18.	RONPA0756 - Rezervație naturală - Locul fosilifer Rădmănești	Arad
19.	RONPA0762 - Rezervație naturală - Insula Igriș	Arad
20.	RONPA0752 - Rezervație naturală - Pădurea Cenad	Timiș
21.	RONPA0753 - Rezervație naturală - Lunca Poganișului	Timiș
22.	RONPA0754 - Rezervație naturală - Movila Șișitac	Timiș
23.	RONPA0755 - Rezervație naturală - Arboretumul Bazoș	Timiș
24.	RONPA0757 - Rezervație naturală - Mlaștinile Satchinez	Timiș
25.	RONPA0758 - Rezervație naturală - Pădurea Bistra	Timiș
26.	RONPA0759 - Rezervație naturală - Beba Veche	Timiș
27.	RONPA0760 - Rezervație naturală - Mlaștinile Murani	Timiș
28.	RONPA0761 - Rezervație naturală - Insula Mare Cenad	Timiș
29.	RONPA0762 - Rezervație naturală - Insula Igriș	Timiș
30.	RONPA0763 - Rezervație naturală - Sărăturile Diniș	Timiș
31.	RONPA0764 - Rezervație naturală - Pajiștea cu narcise Bătești	Timiș
32.	RONPA0765 - Rezervație naturală - Lacul Surduc	Timiș
33.	RONPA0867 - Rezervație naturală - Pădurea Pleșu	Timiș
34.	RONPA0926 - Parcul Natural Lunca Mureșului	Timiș
35.	RORMS0004 - Zonă umedă de importanță internațională - Parcul Natural Lunca Mureșului	Timiș
36.	ROMAB0001 - Rezervația Biosferei Retezat	Hunedoara
37.	RONPA0001 - Parcul Național Domogled - Valea Cernei	Hunedoara
38.	RONPA0002 - Parcul Național Retezat	Hunedoara
39.	RONPA0015 - Parcul Natural Grădiștea Muncelului - Cioclovina	Hunedoara
40.	RONPA0929 - Geoparcul Dinozaurilor Tara Hațegului	Hunedoara
41.	RONPA0933 - Parcul Național Defileul Jiului	Hunedoara
42.	RONPA0054 - Rezervație naturală - Cheile Glodului	Hunedoara
43.	RONPA0109 - Rezervație naturală - Peștera lui Duțu	Hunedoara
44.	RONPA0511 - Rezervație naturală - Gemenele	Hunedoara
45.	RONPA0512 - Rezervație naturală - Peștera cu Corali	Hunedoara
46.	RONPA0513 - Rezervație naturală - Peștera Zeicului	Hunedoara
47.	RONPA0514 - Rezervație naturală - Complexul carstic Ponorici - Cioclovina	Hunedoara

Nr.crt.	Denumire parc național/natural	Județ
48.	RONPA0515 - Rezervație naturală - Piatra Crinului	Hunedoara
49.	RONPA0516 - Rezervație naturală - Peștera Șura Mare	Hunedoara
50.	RONPA0517- Rezervație naturală - Peștera Tecuri	Hunedoara
51.	RONPA0518 - Rezervație naturală - Locul fosilifer Lăpușiu de Sus	Hunedoara
52.	RONPA0519- Rezervație naturală - Locul fosilifer cu dinozauri de la Sânpetru	Hunedoara
53.	RONPA0520 - Rezervație naturală - Peștera Cizmei	Hunedoara
54.	RONPA0521- Rezervație naturală - Dealul Colț și Dealul Zănoaga	Hunedoara
55.	RONPA0522 - Rezervație naturală - Fânațele Pui	Hunedoara
56.	RONPA0523 - Rezervație naturală - Fânațele cu narcise Nucșoara	Hunedoara
57.	RONPA0524 - Rezervație naturală - Mlaștina Peșteana	Hunedoara
58.	RONPA0525 - Rezervație naturală - Calcarele de la Fața Fetii	Hunedoara
59.	RONPA0526 - Rezervație naturală - Vârful Poieni	Hunedoara
60.	RONPA0527 - Rezervație naturală - Măgurile Săcărâmbului	Hunedoara
61.	RONPA0528 - Rezervație naturală - Pădurea Chizid	Hunedoara
62.	RONPA0529 - Rezervație naturală - Pădurea Bejan	Hunedoara
63.	RONPA0530 - Rezervație naturală - Locul fosilifer Ohaba - Ponor	Hunedoara
64.	RONPA0531 - Rezervație naturală - Muntele Vulcan	Hunedoara
65.	RONPA0532 - Rezervație naturală - Podul natural de la Grohot	Hunedoara
66.	RONPA0533 - Rezervație naturală - Pădurea Slivuț	Hunedoara
67.	RONPA0534 - Rezervație naturală - Calcarele din Dealul Măgura	Hunedoara
68.	RONPA0535 - Rezervație naturală - Dealul Cetății Deva	Hunedoara
69.	RONPA0536 - Rezervație naturală - Măgura Uroiului	Hunedoara
70.	RONPA0537 - Rezervație naturală - Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna	Hunedoara
71.	RONPA0538 - Rezervație naturală - Cheile Madei	Hunedoara
72.	RONPA0539 - Rezervație naturală - Cheile Crivadiei	Hunedoara
73.	RONPA0540 - Rezervație naturală - Dealul și Peștera Bolii	Hunedoara
74.	RONPA0541 - Rezervație naturală - Arboretumul Simeria	Hunedoara
75.	RONPA0542 - Rezervație naturală - Codrii seculari de pe valea Dobrișoarei și Prisloapei	Hunedoara
76.	RONPA0543 - Rezervație naturală - Pădurea Pojoga	Hunedoara
77.	RONPA0544 - Rezervație naturală - Calcarele de la Godinești	Hunedoara
78.	RONPA0545 - Rezervație naturală - Cheile Jiețului	Hunedoara

Nr.crt.	Denumire parc național/natural	Județ
79.	RONPA0546 - Rezervație naturală - Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor	Hunedoara
80.	RONPA0547 - Rezervație naturală - Cheile Cernei	Hunedoara
81.	RONPA0548 - Rezervație naturală - Cheile Tăii	Hunedoara
82.	RONPA0549 - Rezervație naturală - Apele mezotermale de la Geoagiu-Băi	Hunedoara
83.	RONPA0550 - Rezervație naturală - Boholt	Hunedoara
84.	RONPA0551 - Rezervație naturală - Calcarele de la Boiul de Sus	Hunedoara
85.	RONPA0552 - Rezervație naturală - Paleofauna reptiliana Tutea	Hunedoara
86.	RONPA0001 - Parcul Național Domogled - Valea Cernei	Caraș-Severin
87.	RONPA0003 - Parcul Național Cheile Nerei - Beușnița	Caraș-Severin
88.	RONPA0012 - Parcul Național Semenic - Cheile Carașului	Caraș-Severin
89.	RONPA0014 - Parcul Natural Portile de Fier	Caraș-Severin
90.	RONPA0293 - Rezervație naturală - Rezervația Cheile Nerei - Beușnița	Caraș-Severin
91.	RONPA0294 - Rezervație naturală - Valea Ciclovei - Ilidia	Caraș-Severin
92.	RONPA0295 - Rezervație naturală - Cheile Şușarei	Caraș-Severin
93.	RONPA0296 - Rezervație naturală - Izvorul Bigăr	Caraș-Severin
94.	RONPA0297 - Rezervație naturală - Liciovacea	Caraș-Severin
95.	RONPA0298 - Rezervație naturală - Ducin	Caraș-Severin
96.	RONPA0299 - Rezervație naturală - Cheile Carașului	Caraș-Severin
97.	RONPA0300 - Rezervație naturală - Izvoarele Carașului	Caraș-Severin
98.	RONPA0301 - Rezervație naturală - Izvoarele Nerei	Caraș-Severin
99.	RONPA0302 - Rezervație naturală - Cheile Gârlăștei	Caraș-Severin
100.	RONPA0303 - Rezervație naturală - Bârzavați	Caraș-Severin
101.	RONPA0304 - Rezervație naturală - Buhui - Marghităș	Caraș-Severin
102.	RONPA0305 - Rezervație naturală - Peștera Comarnic	Caraș-Severin
103.	RONPA0306 - Rezervație naturală - Peștera Popovăț	Caraș-Severin
104.	RONPA0307 - Rezervație naturală - Peștera Buhui	Caraș-Severin
105.	RONPA0308 - Rezervație naturală - Groposu	Caraș-Severin
106.	RONPA0309 - Rezervație naturală - Domogled	Caraș-Severin
107.	RONPA0310 - Rezervație naturală - Coronini - Bedina	Caraș-Severin
108.	RONPA0311 - Rezervație naturală - Iauna - Craiova	Caraș-Severin
109.	RONPA0312 - Rezervație naturală - Iardașița	Caraș-Severin
110.	RONPA0313 - Rezervație naturală - Belareca	Caraș-Severin

Nr.crt.	Denumire parc național/natural	Județ
111.	RONPA0314- Rezervație naturală - Peștera lui Ion Bârzonii	Caraș-Severin
112.	RONPA0315- Rezervație naturală - Valea Mare	Caraș-Severin
113.	RONPA0316 - Rezervație naturală - Balta Nera - Dunăre	Caraș-Severin
114.	RONPA0317 - Rezervație naturală - Fâneața cu narcise Zervești	Caraș-Severin
115.	RONPA0318 - Rezervație naturală - Locul fosilifer Soceni	Caraș-Severin
116.	RONPA0319 - Rezervație naturală - Cheile Globului	Caraș-Severin
117.	RONPA0320 - Rezervație naturală - Cheile Rudăriei	Caraș-Severin
118.	RONPA0321 - Rezervație naturală - Cuptor - Bradisorul de Jos	Caraș-Severin
119.	RONPA0322 - Rezervație naturală - Sfinxul Bănățean	Caraș-Severin
120.	RONPA0323 - Rezervație naturală - Râpa Neagră	Caraș-Severin
121.	RONPA0324 - Rezervație naturală - Râpa cu lăstuni din Valea Divici	Caraș-Severin
122.	RONPA0325- Rezervație naturală - Dealul Petrolea - Cuptoare	Caraș-Severin
123.	RONPA0326 - Rezervație naturală - Valea Greațca	Caraș-Severin
124.	RONPA0327 - Rezervație naturală - Ravena Crouri	Caraș-Severin
125.	RONPA0328 - Rezervație naturală - Ogașul Slătinic	Caraș-Severin
126.	RONPA0329 - Rezervație naturală - Baziaș	Caraș-Severin
127.	RONPA0330 - Rezervație naturală - Pădurea Ezerișel	Caraș-Severin
128.	RONPA0331 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Apadia	Caraș-Severin
129.	RONPA0332 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Delinești	Caraș-Severin
130.	RONPA0333 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Ezeriș	Caraș-Severin
131.	RONPA0334 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Globu Craiovei	Caraș-Severin
132.	RONPA0335 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Petroșnița	Caraș-Severin
133.	RONPA0336 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Tânova	Caraș-Severin
134.	RONPA0337 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Tirol	Caraș-Severin
135.	RONPA0338 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Valea Pai	Caraș-Severin
136.	RONPA0339 - Rezervație naturală - Locul fosilifer de la Zorlențu Mare	Caraș-Severin
137.	RONPA0613 - Rezervație naturală - Izvorul și stincările de la Câmană	Caraș-Severin
138.	RONPA0620 - Rezervație naturală - Valea Țesna	Caraș-Severin
139.	RONPA0846 - Rezervație naturală - Peștera Răsuflătoarei	Caraș-Severin
140.	RONPA0864 - Rezervație naturală - Peștera cu Apă din Valea Polevii	Caraș-Severin
141.	RONPA0865 - Rezervație naturală - Dăncioanea	Caraș-Severin
142.	RONPA0866 - Rezervație naturală - Peștera Exploratorii '85	Caraș-Severin
143.	RONPA0867 - Rezervație naturală - Pădurea Pleșu	Caraș-Severin

Nr.crt.	Denumire parc național/natural	Județ
144.	RONPA0868 - Rezervație naturală - Rusca Montană	Caraș-Severin
145.	RONPA0869 - Rezervație naturală - Dealul Cărăula	Caraș-Severin

Principalul obiectiv al programului este consolidarea coeziunii și asigurarea unei dezvoltări echilibrate la nivelul teritoriului printr-o serie de obiective specifice (11 obiective specifice) corespunzătoare celor 5 obiective de politică stabilite de Comisia Europeană pentru perioada 2021-2027 și 8 priorități.

II. Obiectivele strategice de dezvoltare ale Regiunii Vest:

Obiectivele strategice de dezvoltare ale POR Regiunea Vest urmăresc să transpună liniile strategice ale politicii de coeziune europene, acțiunile propuse fiind concentrate pe cele 5 obiective de politică (OP) ale Comisiei Europene:

- *Obiectivul de politică 1: O Europă mai competitivă și mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale;*
- *Obiectivul de politică 2: O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile;*
- *Obiectivul de politică 3: O Europă mai conectată prin creșterea mobilității;*
- *Obiectivul de politică 4 O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;*
- *Obiectivul de politică 5: O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale;*

Obiectivele specifice de dezvoltare ale Regiunii Vest:

- Dezvoltarea ecosistemului regional de cercetare, dezvoltare și inovare, care să genereze și să susțină creșterea economică sustenabilă.
- Pregătirea întreprinderilor din Regiunea Vest pentru un viitor digital.
- Sustinerea autorităților publice locale în utilizarea tehnologilor digitale și inovative pentru interacțiunea cu cetățenii și mediul de afaceri.
- Creșterea numărului de IMM-uri în regiune, a competitivității și productivității acestora, prioritar în domeniile de specializare intelligentă, inclusiv prin acces la structuri instituționale și servicii avansate de sprijin.
- Diversificarea și perfecționarea competențelor și abilităților specifice.
- Combaterea schimbărilor climatice prin îmbunătățirea performanțelor energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul clădirilor.
- Dezvoltarea unor ecosisteme urbane sănătoase.
- Creșterea capacitații, calității și atractivității transportului public de călători, precum și a modurilor alternative de transport prietenoase cu mediul.
- Îmbunătățirea accesului la educație de calitate, prin oferirea de condiții moderne de învățare, precum și dezvoltarea aptitudinilor populației școlare, în corelare cu specificul economic regional.
- Valorificarea resurselor turistice naturale existente în stațiunile turistice acreditate.
- Revitalizarea obiectivelor de patrimoniu cultural, sprijinirea de facilități și infrastructuri culturale publice în scopul dezvoltării unei oferte culturale regionale.

- Consolidarea rolului orașelor și municipiilor Regiunii Vest în rețeaua urbană națională și regională.
- Creșterea conectivității și accesibilității în și din Regiunea Vest, a siguranței deplasărilor, precum și decongestionarea și fluidizarea traficului în marile aglomerări urbane.

Posibilele proiecte care ar putea să se implementeze în ariile naturale protejate de interes comunitar sau în apropierea acestora prin Programul Operațional Regional Regiunea Vest 2021- 2027 sunt reprezentate de:

- Modernizare rețea rutieră în zona de Nord a județului Arad pe tronsoanele: 1.Tronson DJ 794 km 4+200 - 21+400 și 23+100 - 25+800, DN 79 Mișca-Apateu-Berechiu (20,00 km); 2.Tronson DJ 709 km 60+000 - 75+942 Cermei - Limită județ, Bihor (15,96 km); 3.Tronson DJ 793 km 22+500 - 32+500 Cermei - Beliu (10,02 km); 4.Tronson DJ 793 km 14+300 - 21+300 Sepreuș-Cermei (6,97 km); 5.Tronson DJ 709 km 39+200 - 45+500 Seleuș -Sicula (6,35 km); 6.Tronson DJ 709 km 45+500 - 60+000 Sicula - Gurba - Cermei (14,5 km) care traversează siturile de importanță comunitară ROSCI 0350 și ariile de protecție avifaunistică ROSPA0014 și ROSPA 0015 (*Județul Arad*).
- Modernizare DJ 571 - Intersecție DN57 - Moldova Nouă - Cărbunari - Sasca Montană - Ciuchici (intersecție DN 57) Indicativ DJ 571 care se suprapune pe UAT-urile Moldova Nouă, Carbunari, Sasca Montană, Ciuchici, și traversează ariile protejate de interes comunitar: ROSCI0031 Cheile Nerei Beușnița, ROSCI0206 Porțile de Fier și ROSPA0080 Muntii Almajului Locvei. (*Județul Caraș-Severin*).
- Reabilitarea Centrului de agrement Costesti, proiect care se suprapune cu ariile naturale protejate ROSCI0087 Gradiștea Muncelului - Ciclovina și ROSPA0045 Gradiștea Muncelului - Ciclovina. (*Județul Hunedoara*).

III. Priorități:

Obiectivele specifice au fost stabilite în conformitate cu articolul 3 „**Obiective specifice ale FEDR și ale Fondului de coeziune**” din Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune.

Prioritatea 1: O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
Obiectivul Specific a(i) Dezvoltarea și creșterea capacitaților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Tipuri de acțiuni:

- ❖ **A. Definirea ecosistemului CDI regional prin investiții în crearea și dezvoltarea de unități care desfășoară activități specifice de CDI, indiferent de forma juridică a acestora:**
 - ✓ Crearea și dezvoltarea unor organizații și infrastructuri de CDI, în strânsă corelare cu nevoile reale ale pieței, în domeniile definite în Strategia Regională de Specializare Inteligentă (RIS3);
 - ✓ Crearea și operaționalizarea a 4 Centre de Creativitate și Inovare în domeniile de specializare inteligentă din RIS3.
- ❖ **B. Dezvoltarea mecanismelor și a instrumentelor care stimulează cererea întreprinderilor pentru inovare:**
 - ✓ Sprijinirea departamentelor și activităților de cercetare-dezvoltare-inovare din cadrul IMM-urilor;
 - ✓ Colaborarea efectivă între organizațiile și infrastructurile de cercetare și întreprinderi;
 - ✓ Colaborarea între întreprinderi, inclusiv între cele mari și IMM-uri;
 - ✓ Dezvoltarea unui sistem de vouchere de inovare.
- ❖ **C. Creșterea calificărilor și competențelor, finanțate complementar prin OS dînă**

Obiectivul Specific OS a(ii): Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetătenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice:

Tipuri de acțiuni:

- ❖ susținerea digitalizării în întreprinderile din sectoarele RIS3, în corelare cu indicatorii care compun indicele DESI prin achiziția de pachete personalizate, plecând de la autoevaluarea stării initiale, prin investiții în echipamente, licențe, aplicații, soluții, servicii IT&C;
- ❖ creșterea calificărilor și competențelor, finanțate complementar prin OS a(iv).

Obiectivul Specific a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

Tipuri de acțiuni:

- ❖ Îmbunătățirea productivității și competitivității IMM-urilor, prin dezvoltarea capacitatei de producție și/sau a serviciilor, inclusiv prin susținerea internaționalizării;
- ❖ Susținerea și dezvoltarea structurilor și serviciilor de sprijin a afacerilor în domeniile RIS3, în mod integrat cu sprijinirea IMM-urilor (inclusiv întreprinderi noi) localizate în cadrul acestora;
- ❖ Sprijin pentru întreprinderi noi, în județele Caraș-Severin și Hunedoara, însotite de suport personalizat de tip: consiliere, mentoring, coaching, în fiecare etapă a dezvoltării;
- ❖ Susținerea dezvoltării și operaționalizării clusterelor de inovare, inclusiv dezvoltarea lanțurilor valorice și construirea poziției pe piață a clusterului și a membrilor săi;
- ❖ Creșterea calificărilor și competențelor, finanțate complementar prin OS a(iv).

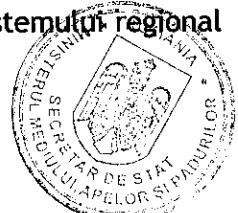
Obiectivul Specific a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare intelligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Tipuri de acțiuni:

- ❖ A. Îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale în domeniile de specializare intelligentă, având în vedere următoarele tipologii de abilități:
 - ✓ Abilități tehnice: necesare pentru rezolvarea problemelor inovative; proiectarea, operarea; îmbunătățirea și întreținerea utilajelor și a structurilor tehnologice; abilități profesionale IT;
 - ✓ Abilități de management: legate de planificarea afacerii; respectarea reglementărilor și controlul calității; planificarea resurselor umane și alocării eficiente a resurselor;
 - ✓ Abilități creative: utile în crearea de produse noi cu valoare adăugată, în a experimenta în afara normelor convenționale care definesc mediile de afaceri tradiționale și a transforma diverse probleme sociale și economice în oportunități antreprenoriale;
 - ✓ Abilități antreprenoriale: abilități specifice pentru companii noi, cum ar fi crearea unui plan de afaceri sustenabil, acceptarea și gestionarea riscurilor; gândirea strategică; capacitatea de a crea rețele noi; capacitatea de a face față provocărilor și cerințelor noi legate de tranziția către industria 4.0;
 - ✓ Abilități ecologice (green): abilități specifice pentru a genera sau modifica produse, servicii și procese în conformitate cu principiile economiei circulare și a nevoii de adaptare continuă la schimbările climatice, respectiv a reglementărilor privind schimbările climatice;
 - ✓ Alte abilități în afară de cele detaliate anterior care sunt necesare și justificate pentru operațiunile depuse.
- ❖ B. Dezvoltarea și operaționalizarea Agentiei Regionale de Inovare

Tipuri de acțiuni:

- ✓ continuarea procesului de descoperire antreprenorială derulat în regiune în perioada 2013-2020;
- ✓ susținerea proceselor de elaborare, monitorizare și evaluare a Strategiei Regionale de Specializare Intelligentă;
- ✓ gestionarea și implementarea ecosistemului regional de inovare;
- ✓ dezvoltarea și crearea de rețele și stabilirea cooperării între actorii ecosistemului regional de inovare;

- ✓ elaborarea Agendei de Inovare Regională care să acopere domeniile de specializare inteligentă regională și domenii noi de cercetare identificate ca parte a procesului de descoperire antreprenorială;
- ✓ funcționarea și dezvoltarea ulterioară a Agenției Regionale de Inovare.

Prioritatea 2: O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată:

Obiectivul specific a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

Tipuri de acțiuni:

- ❖ A Digitalizarea administrației publice: platformă cu servicii și aplicații digitale oferite de instituții publice, plecând de la nevoile și în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor, realizate în proiecte integrate la nivel regional/județean;
- ❖ Aplicații de tip Smart City, în cele 6 domenii majore enumerate.

Prioritatea 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Obiectivul Specific b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Tipuri de acțiuni: atât pentru clădirile rezidențiale, cât și pentru clădirile publice sunt următoarele:

- ❖ îmbunătățirea izolației termice/modernizarea termică a envelopei clădirii;
- ❖ îmbunătățirea sistemului de încălzire și a sistemului tehnic al clădirii (ex. instalații pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare etc.);
- ❖ utilizarea surselor regenerabile de energie;
- ❖ consolidarea capacității autorității de management, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților publice în domeniul eficienței energetice, campanii de informare, educație și conștientizare cu privire la optimizarea consumului de energie în gospodărie.

Obiectivul Specific b(vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Tipuri de acțiuni:

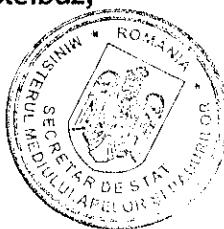
- ❖ Refacerea și crearea de noi spații verzi în intravilanul localităților urbane. Se vor realiza investiții atât asupra unor spații verzi existente, cât și asupra unor terenuri dezafectate/abandonate/degradate care sunt propuse a fi transformate în spații verzi definite de legislația națională:
 - a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri;
 - b) amenajarea zonelor verzi din cadrul grădinilor botanice și a muzeelor în aer liber;
 - c) spații verzi pentru agrement;
 - d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă (zona de maluri și zona de deasupra malurilor);
 - e) păduri de agrement urbane;
 - f) culoare de protecție față de infrastructura tehnică: perdele forestiere urbane, fâșii plantate, doar în cadrul unor proiecte care includ cel puțin încă o componentă din cele de mai sus.

Prioritatea 4 - O regiune cu mobilitate urbană sustenabilă

Obiectivul Specific b(viii): Promovarea unei mobilități urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o economie fără emisii de dioxid de carbon:

Tipuri de acțiuni:

- ❖ A. Investiții privind sistemele de transport public local de călători și sistemele pentru transport alternativ nemotorizat
 - ✓ Modernizarea/dezvoltarea/extinderea/optimizarea liniilor de tramvai și troleibuz;

- ✓ Achiziționarea materialului rulant pentru sistemul de transport public urban curat;
 - ✓ Achiziționarea de troleibuze/autobuze pentru transport urban curat, inclusiv stații de încărcare și alimentare;
 - ✓ Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru transportul nemotorizat;
 - ✓ Dezvoltarea sistemelor de bike-sharing, achiziția de biciclete sau a altor mijloace de transport ecologice.
- ❖ **B. Alte investiții integrate în cadrul celor specificate la punctul A, destinate reducerii emisiilor de CO₂ în zona urbană**
- ✓ Dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic;
 - ✓ Dezvoltarea unor soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public, inclusiv măsuri de siguranță rutieră;
 - ✓ Dezvoltarea/extinderea/optimizarea stațiilor de transport public, inclusiv a stațiilor și conexiunilor inter-modale.
 - ✓ Construcția și modernizarea de parcări "park and ride" care asigură tranzită către transportul public.

Prioritatea 5: O regiune accesibilă

Obiectivul specific c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Tipuri de acțiuni:

- ❖ modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de creștere a siguranței rutiere și ecologice;
- ❖ crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice;
- ❖ construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres;
- ❖ decongestionarea traficului din jurul marilor orașe prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea/modernizarea/reabilitarea de pasaje/noduri rutiere, construirea de pasarele pietonale, șosele de centură;
- ❖ dezvoltarea unui sistem de transport intra și interjudețean orientat spre nevoile utilizatorilor, inclusiv achiziția de mijloace de transport curat.

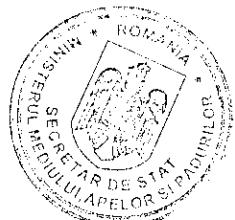
Obiectivul de politică 4 „O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”

Prioritatea 6 - O regiune educată și atractivă

Obiectivul specific d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Tipuri de acțiuni:

- ❖ Dotarea unităților de învățământ: apeluri de proiecte distincte pentru mediul urban și rural, adaptate nevoilor specifice ale acestora. Se va oferi sprijin pentru achiziționarea de echipamente pentru laboratoarele și atelierele tematice, dar și pentru dotarea, inclusiv multimedia, a sălii de clase.
- ❖ Investiții în infrastructuri școlare: se va prioritiza aducerea unităților din mediul rural la normele sanitare minime, precum și construirea/extinderea unităților în zonele și la nivelele de educație unde s-a identificat această nevoie ca urmare a supraaglomerării, luând în calcul atât gradul de ocupare a unităților de învățământ, cât și tendința demografică. Vor fi eligibile și infrastructurile sportive asociate unităților de învățământ, inclusiv a centrelor de pregătire sportivă stabilite pe lângă școli sau instituții de învățământ.

- ❖ *Investiții în mobilitate școlară: se are în vedere investiția în mijloace de transport școlar electrice, în situații în care este justificată nevoia de mobilitate, corelat cu investițiile propuse prin PNRR.*
- ❖ *Investiții în modernizarea centrelor de agrement (taberelor școlare) pentru copii și tineri: infrastructură și dotări pentru spații de cazare, spații luat masa, spații de agrement și alte servicii de petrecere a timpului liber. Se are în vedere finanțarea unei tabere pe județ.*

Obiectivul specific d(vi): Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

Tipuri de acțiuni:

- ❖ *dezvoltarea și punerea în valoare a stațiunilor turistice din mediul urban și cel rural prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice (ex. crearea și dezvoltarea de trasee turistice tematice; dezvoltarea de produse turistice ca parte a unei oferte turistice, culturale și de sănătate; sprijinirea dezvoltării turismului montan; zone de agrement; piste ciclabile și alei pietonale etc.), precum și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publică;*
- ❖ *conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO care generează un impact economic semnificativ la nivel județean și regional.*

Prioritatea 7 - O regiune pentru cetățeni

Obiectivul specific e(i): Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Tipuri de acțiuni:

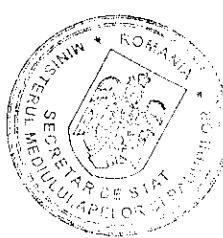
- ❖ *reabilitarea și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane (ex. zone istorice, zone centrale, cartiere de blocuri de locuințe colective etc.) prin investiții în spații verzi (scuaruri, parcuri etc.), infrastructuri de mobilitate (străzi de categoria a IV-a de folosință locală care asigura accesul la locuințe și servicii curente sau ocazionale din zonele cu trafic foarte redus, parcare rezidențiale, piste pentru biciclete, trotuare, alei pietonale, piețe publice, piațete etc.), locuri de joacă pentru copii, mobilier urban, utilități publice și pentru asigurarea securității spațiilor publice (camere de supraveghere video, facilități wi-fi);*
- ❖ *conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural urmărind principiul reutilizării adaptive prin investiții în monumente de importanță națională și locală, incluse în rute și trasee turistice tematice și care generează un impact economic semnificativ la nivel local, inclusiv măsuri de promovare;*
- ❖ *construirea/modernizarea/amenajarea spațiilor infrastructurii culturale publice (biblioteci, muzeu și colecții publice, instituții de spectacole sau concerte etc.), cu accent pe păstrarea și valorificarea identității locale, inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehniciilor digitale pentru promovarea infrastructurii culturale publice, în strânsă legătură cu sectorul industriilor creative. Se va pune accent pe experimentare, inovare, cunoaștere și creativitate, pentru a fi utilizate în proiecte interdisciplinare, pentru consacrarea orașelor ca centre de activitate culturală, dezvoltarea atractivității turistice și la creșterea potențialului economic al Regiunii Vest;*
- ❖ *măsuri pentru dezvoltarea capacitatea administrative a localităților urbane în elaborarea și implementarea SIDU și a proiectelor aferente.*

Prioritatea 8 - Asistență Tehnică

Asistența tehnică va fi folosită pentru asigurarea funcționării sistemului de management al POR Vest.

Tipuri de activități finanțate prin Asistență tehnică:

- *Activități legate de programarea, gestionarea, monitorizarea, evaluarea și controlul POR Vest 2021-2027;*
- *Evaluare și studii, colectare de date;*
- *Activități legate de comunicare, informații și publicitate;*
- *Activități legate de consolidarea capacitatea ADR Vest și a beneficiarilor POR Vest 2021-2027.*

IV. Activități care pot fi generate ca rezultat al implementării programului:

Implementarea POR VEST 2021-2027 presupune mai multe activități care pot fi generate. Dintre activitățile care pot fi implementate, o parte se pot situa pe teritoriul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate de interes comunitar. Aceste activități pot fi:

- Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de creștere a siguranței rutiere și ecologice;
- Crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice;
- Construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres;
- Investiții în modernizarea centrelor de agrement (taberelor școlare) pentru copii și tineri: infrastructură și dotări pentru spații de cazare, spații de luat masa, spații de agrement și alte servicii de petrecere a timpului liber. Se are în vedere finanțarea unei tabere pe județ;
- Dezvoltarea și punerea în valoare a stațiunilor turistice din mediul urban și cel rural prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice (ex. crearea și dezvoltarea de trasee turistice tematice; dezvoltarea de produse turistice ca parte a unei oferte turistice, culturale și de sănătate; sprijinirea dezvoltării turismului montan; zone de agrement; piste ciclabile și alei pietonale etc.), precum și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publică;
- Refacerea și crearea de noi spații verzi în intravilanul localităților urbane prin investiții atât asupra unor spații verzi existente, cât și asupra unor terenuri dezafectate/abandonate/degradate care sunt propuse a fi transformate în spații verzi definite de legislația națională;
- Dezvoltarea/extinderea/optimizarea stațiilor de transport public, inclusiv a stațiilor și conexiunilor inter-modale, construcția și modernizarea de parcare "park and ride" care asigură tranziția către transportul public;
- Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO care generează un impact economic semnificativ la nivel județean și regional;
- Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural urmărind principiul reutilizării adaptive prin investiții în monumente de importanță națională și locală, incluse în rute și trasee turistice tematice și care generează un impact economic semnificativ la nivel local, inclusiv măsuri de promovare;
- Construirea/modernizarea/amenajarea spațiilor infrastructurii culturale publice (biblioteci, muzeu și colecții publice, instituții de spectacole sau concerte etc.), cu accent pe păstrarea și valorificarea identității locale, inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehniciilor digitale pentru promovarea infrastructurii culturale publice, în strânsă legătură cu sectorul industriilor creative. Se va pune accent pe experimentare, inovare, cunoaștere și creativitate, pentru a fi utilizate în proiecte interdisciplinare, pentru consacrarea orașelor ca centre de activitate culturală, dezvoltarea atractivității turistice și la creșterea potențialului economic al Regiunii Vest.
- Realizarea de investiții în infrastructuri școlare, prin prioritizarea și aducerea unităților din mediul rural la normele sanitare minime, precum și construirea/extinderea unităților în zonele și la nivelele de educație unde s-a identificat această nevoie ca urmare a supraaglomerării, luând în calcul atât gradul de ocupare a unităților de învățământ, cât și tendința demografică.
- Decongestionarea traficului din jurul marilor orașe prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea/modernizarea/reabilitarea de pasaje/noduri rutiere, construirea de pasarele pietonale, şosele de centură;
- Dezvoltarea unui sistem de transport intra și interjudețean orientat spre nevoile utilizatorilor, inclusiv achiziția de mijloace de transport ecologice.
- Reabilitarea și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane (ex. zone istorice, zone centrale, cartiere de blocuri de locuințe colective etc.) prin investiții în spații verzi (scuaruri, parcuri etc.), infrastructurii de mobilitate (străzi de categoria a IV-a de folosință locală care asigură accesul la locuințe și servicii curente sau ocasionale din zonele cu trafic foarte redus, parcare

- rezidențiale, piste pentru biciclete, trotuare, alei pietonale, piețe publice, piațete etc.), locuri de joacă pentru copii, mobilier urban, utilități publice și pentru asigurarea securității spațiilor publice (camere de supraveghere video), facilități wi-fi);
- Investiții privind sistemele de transport public local de călători și sistemele pentru transport alternativ nemotorizat care vor consta în modernizarea/dezvoltarea/extinderea/optimizarea liniilor de tramvai și troleibuz, achiziționarea materialului rulant pentru sistemul de transport public urban curat, achiziționarea de troleibuze/autobuze pentru transport urban curat, inclusiv stații de încărcare și alimentare cât și în dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru transportul nemotorizat, dezvoltarea sistemelor de bike-sharing, achiziția de biciclete sau a altor mijloace de transport ecologice;
 - Creșterea eficienței energetice în regiune prin îmbunătățirea izolației termice/modernizarea termică a anvelopei clădirilor, îmbunătățirea sistemului de încălzire și a sistemului tehnic al clădirii (ex. instalații pentru prepararea și transportul agentului termic, ape calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare etc.);
 - Încurajarea utilizării surselor regenerabile de energie;
 - Dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic prin soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public, inclusiv măsuri de siguranță rutieră;

V. Avizul se emite cu următoarele măsuri și condiții:

V.1 Măsuri:

Măsurile pentru prevenirea, reducerea și compensarea posibilelor efecte negative asupra mediului care pot fi generate de implementarea Programului Operațional Regional pentru Regiunea Vest 2021-2027 sunt măsuri generale și măsuri specifice:

a. Măsuri generale

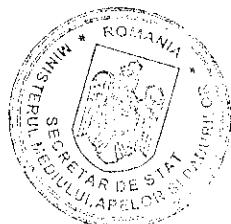
- Etapizarea lucrărilor de construcție a proiectelor din aceeași zonă de amplasament sau a celor amplasate în zone adiacente și corelarea măsurilor de prevenire, reducere, compensare (dacă este cazul) cu cele stabilite în urma evaluărilor pentru alte strategii, planuri și programe;
- Parcurgerea procedurii de emitere a acordului de mediu, conform prevederilor Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului pentru posibile proiecte individuale propuse spre finanțare prin POR;
- Luarea în considerare a tuturor aspectelor care privesc etapa de construcție în cadrul evaluării privind impactul asupra mediului pornind de la amplasarea organizării de șantier, construcția de drumuri tehnologice, optimizarea distanțelor de transport a materialelor necesare proiectului, asigurarea utilităților până la zonele în care urmează să se facă pregatirea terenului pentru construcții (defrișari dacă sunt absolut necesare pentru realizarea proiectului, excavări, terasamente), carierele și/sau balastierele pentru obținerea materiilor prime,etc.;
- Evitarea amplasării proiectelor în interiorul sau imediata vecinătate a ariilor naturale protejate; în cazul în care acest fapt nu poate fi evitat, stabilirea măsurilor corespunzătoare conform planurilor de management ale ariilor protejate sau prin aplicarea măsurilor de evitare, reducere, compensare a efectelor semnificative asupra mediului stabilită în cadrul procedurii de reglementare.

b. Măsuri specifice

- Evitarea zonelor sensibile din punctul de vedere al calității aerului (zone urbane aglomerate, zone cu depășiri frecvente a indicatorilor de calitate a aerului), atunci când se face localizarea proiectelor care implică emisii ridicate de poluanți atmosferici, în timpul construcției sau în etapa de funcționare;
- Adaptarea soluțiilor de proiectare cu considerarea aspectelor privind schimbările climatice;
- Evitarea implementării proiectelor care pot duce la alterarea stării chimice a corpurilor de apă și a potențialului/stării ecologice a acestora, în fază de construire sau etapa de funcționare;

- Alegerea amplasamentelor viitoarelor proiecte în afara zonelor expuse la inundații iar dacă acest fapt nu poate fi evitat, în proiect se vor include măsurilor de necesare de protecție împotriva inundațiilor;
- Luarea în calcul a proiectelor existente, în curs de realizare sau incluse în unele planuri sau programe în evaluarea folosințelor de apă din aval de zona de implementare a proiectului (ex. surse de apă potabilă, surse de apă industrială, irigații);
- Identificarea celor mai bune soluții pentru limitarea suprafețelor de teren ocupate temporar (pe durata construcției);
- Refacerea amplasamentelor afectate de lucrări și organizări de șantier imediat după finalizarea lucrărilor de construcție;
- Analiza oportunității de schimbare a categoriilor de folosință a terenurilor pentru implementarea unor proiecte astfel încât să nu fie afectate activitățile desfașurate în zonă;
- Efectuarea lucrărilor de construcție în afara sezonului de reproducere a speciilor și habitatelor protejate identificate în zona lucrărilor;
- Crearea de oportunități pentru migrare și asigurare de coridoare biologice/pasaje pentru deplasarea faunei;
- Execuția manuală a lucrărilor în zonele sau în perioadele în care speciile de faună prezintă vulnerabilitate;
- Diminuarea surselor de poluare în zonele rezidențiale din vecinătatea viitoarelor obiective care ar genera un potențial disconfort asupra populației și implementarea unor programe de monitorizare a calității aerului, calității apei și zgromotului în cadrul proiectelor care pot provoca disconfort și risc pentru populație, atât în timpul construcției cât și pe durata operării;
- Reducerea riscurilor pentru sănătatea lucrătorilor prin măsuri tehnice (utilizarea unor utilaje/echipamente noi, eficiente și fiabile) și măsuri organizatorice ;
- Evitarea interferențelor cu diverse infrastructuri prin coordonarea proiectelor din aceeași zonă de amplasament;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unor planuri de management al traficului în cazul lucrărilor pentru infrastructuri, pe toată durata lucrărilor de construcție;
- Realizarea investițiilor în infrastructura de turism și patrimoniu cultural prin lucrări cu impact minim asupra mediului și populației;
- Alegerea amplasamentelor pentru proiecte astfel încât impactul asupra zonelor cu vizibilitate deosebită dinspre zonele recreaționale, turistice, rezidențiale să fie minim;
- Corelarea activităților întreprinse în cadrul POR cu măsurile cuprinse în strategiile și planurile privind schimbările climatice, calitatea aerului, calitatea apei (planurile de management ale bazinelor hidrografice), managementul deșeurilor și al planurilor de management ale ariilor naturale protejate;
- Dezvoltarea infrastructurii CDI, modernizarea sau realizarea de noi obiective turistice, de agrement și de învățământ, se vor realiza cu asigurarea sistemelor corespunzătoare de colectare și epurare a apelor uzate și cu asigurarea parametrilor de calitate pentru evacuarea acestora în emisari, cu respectarea valorilor maxim admise pentru indicatorii prevăzuți de legislația în vigoare;
- Realizarea infrastructurii CDI și a celei de turism se va face cu respectarea distanțelor de protecție sanitară prevăzute de reglementările în vigoare și a prevederilor Regulamentului general de urbanism în ceea ce privește regimul de construire (POT, CUT, zonare funcțională), cu maximizarea spațiilor verzi și amenajarea acestora cu specii autohtone;
- Realizarea investițiilor de tipul CDI, fără efecte negative asupra obiectivelor de mediu stabilite pentru corpurile de apă de suprafață și subterană prin planurile de management bazinale;
- Amplasarea de noi obiective trebuie să aibă în vedere eventualele expunerii la riscuri de inundații sau situații de accidente antropice;
- Suspendarea temporară a activităților dacă se constată prezența unor aglomerări de amfibieni și reptile, cuiburi de păsări, maternități de lilieci sau altele asemenea care presupun afectarea zonelor de cuibărit, adăpost, mortalitate asupra indivizilor și în general manifestarea impactului negativ;

- Utilizarea speciilor indigene specifice etajului nemoral pe care sunt propuse lucrările pentru toate proiectele care presupun plantări de arbori sau alte specii ierboase, utilizându-se pepinierele din proximitatea amplasamentelor proiectelor;
- Proiectele care produc alterarea condițiilor de sol vor implementa obligatoriu măsuri de eliminare/prevenirea instalării speciilor invazive;
- Implementarea unor soluții viabile de asigurare a conectivității longitudinale (scări de pești, rampe pentru traversarea peștilor, pasaje de pești) pentru proiectele care presupun reabilitarea structurilor transversale de pe cursul de apă;
- Realizarea proiectelor care presupun construcții sau activități în interiorul sau în proximitatea siturilor Natura 2000 fără să producă impact negativ semnificativ;
- Realizarea viitoarelor investiții într-un regim de construire care să nu producă efecte negative asupra biodiversității, nici în etapa de realizare a lucrărilor, nici în cea de funcționare a investițiilor;
- Amenajarea spațiilor verzi în cadrul suprafețelor cu infrastructură de turism se va face cu specii autohtone.

V.2. Condiții

- Respectarea prevederilor planurilor de management și ale regulamentelor ariilor naturale protejate aprobate.
- În rezervațiile naturale nu sunt permise activități de utilizare a resurselor naturale. Excepție fac acele intervenții care au drept scop protejarea, promovarea și asigurarea continuității existenței obiectivelor care au fost constituite, precum și unele activități de valorificare durabilă a anumitor resurse naturale.
- Pentru fiecare proiect/plan/activitate care va fi finanțat prin POR Vest 2021-2027 și care se va desfășura în interiorul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate, titularul are obligația de a obține avizul Administratorului Ariei Naturale Protejate.
- Pentru fiecare proiect/plan/activitate care va fi finanțat prin POR Vest 2021-2027 și care se va desfășura în interiorul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate administrate de către ANANP, titularul are obligația de a obține avizul ANANP de la Serviciul Teritorial al județului de care aparține.
- Pentru fiecare proiect/plan/activitate care va fi finanțat prin POR Vest 2021-2027 se va verifica amplasamentul în raport cu limitele ariilor naturale protejate, conform datelor publicate pe pagina web a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, la adresa <http://www.mmediu.ro/articol/date-gis/434>.
- Respectarea condițiilor impuse prin avizele/punctele de vedere emise pentru Program:
 - Acord favorabil nr. 9669/09.07.2021, emis de RNP Romsilva - Administrația Parcului Natural Porțile de Fier.
 - Punct de vedere favorabil nr. 1036/C.V./09.07.2021, emis de RNP Romsilva - Administrația Parcului Național Cheile Nerei -Beușnița.
 - Acord favorabil nr. 1785/AAF/09.07.2021, emis de RNP Romsilva - Administrația Parcului Național Grădiștea Muncelului - Ciclovina R.A.
 - Punct de vedere favorabil ANANP - Serviciul Teritorial Arad nr. 9741/12.07.2020.

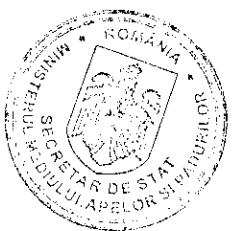

VI. Monitorizarea implementării programului:

Pentru asigurarea monitorizării efectelor asupra mediului se stabilesc un set de indicatori de mediu (în corelare cu indicatorii naționali de monitorizare a mediului), iar prin criteriul de evaluare propus se cuantifică eficiența măsurilor de implementare a programului.

Planul de monitorizare a factorilor de mediu propus, va avea în vedere:

Nr crt	Obiective de mediu relevante pentru POR Vest 2021-2027	Obiectiv specific*)	Indicatori de monitorizare	Evaluarea îndeplinirii indicatorului	Frecvență	Responsabil
AER						
1	OM.1 Îmbunătățirea calității aerului prin îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	P3 OS b(vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Spații verzi nou create și spații verzi reabilitate	1.suprafața infrastructurii verzi care a beneficiat de sprijin în zonele urbane. Conform indicatorilor din POR VEST 2021-2027 2.Populația care are acces la infrastructura verde nou creată sau modernizată în zonele urbane	Anual	ADR Vest, Titularii de proiecte
2	OM.2 Îmbunătățirea calității aerului prin soluții de decongestionare a traficului în mediul urban (centuri ocolitoare, pasaje, modernizare străzi, pasaje pietonale, etc)	P4 OS b(viii): Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie netă fără emisii carbon	Indicatorii de calitatea aerului în mediul urban în conformitate cu prevederile Legii nr. 104/2011, cu modificările și completările ulterioare	0 depășiri ale valorilor limită conform Legii nr. 104/2011 (sursa Rapoarte județene privind starea mediului)	Anual	ADR Vest, Titularii de proiecte

		P5 OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	În etapa obținerii acordului de mediu pentru proiecte se vor face estimări privind emisiile CO2/eq/an asociate drumurilor reabilitate/construite	Ghidul Băncii Europene de Investiții cu privire la metodologiile de calcul al amprentei de carbon pentru proiectele de investiții	La obținerea actului de reglementare a proiectelor înaintate spre finanțare	ADR Vest, Titularii de proiecte
--	--	---	--	---	---	---------------------------------

APĂ

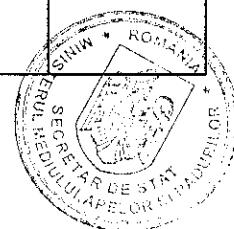
3	OM.3 Îmbunătățirea calității apelor prin modernizarea și reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu reteaua TEN-T, construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres	P5 OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasamente în zone inundabile 0 amplasamente în zonele de protecție a surselor de captare a apei	Anual	ADR Vest, Titularii de proiecte
4	OM.4 Menținerea stării ecologice a apelor curgătoare (Directiva Cadru Apă)	P1 OS a(i) Dezvoltarea și creșterea capacitaților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasamente în zone inundabile 0 amplasamente în zonele de protecție a surselor de captare a apei	La obținerea actului de reglementare a proiectelor înaintate spre finanțare	ADR Vest, Titularii de proiecte

		P1 OS a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasamente în zone inundabile 0 amplasamente în zonele de protecție a surselor de captare a apei	Anual	ADR Vest, Titularii de proiecte
--	--	--	---	---	-------	------------------------------------

SOL

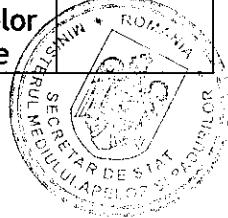
5	OM.5 Menținerea stării ecologice ale solului prin conversia funcțională a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate	P1 OS a(i) Dezvoltarea și creșterea capacitaților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	Suprafața terenurilor cu destinație agricolă afectată de amplasamentele viitoarelor infrastructuri CDI	Minimizarea suprafețelor cu destinație agricolă utilizate pentru realizarea infrastructurilor CDI	Anual	ADR Vest
		P1 OS a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	Localizarea în afara zonelor inundabile și în afara zonelor de protecție a surselor de captare a apei	0 amplasamente în zonele de protecție a surselor de captare a apei	Anual	ADR Vest
		P3 OS b(vii) Cresterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Spații verzi noi create și spații verzi reabilitate	1. suprafața infrastructurii verzi care a beneficiat de sprijin în zonele urbane. Conform indicatorilor din POR VEST 2021-2027 2. Populația care are acces la infrastructura verde nou creată sau	Anual	ADR Vest, Titularii de proiecte

				modernizată în zonele urbane		
		P7 OS e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	străzi de categoria IV-a folosință locală care asigura accesul la locuințe/parcări rezidențiale/piste pentru biciclete/trotuare/alei pietonale	km reabilitați km realizati noi	Anual	ADR Vest, Titularii de proiecte

Schimbări Climatice

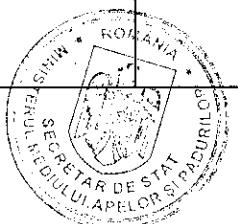
OM.6	Scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră generate din diferite domenii de activitate pentru atingerea țintelor stabilite la nivelul UE	P3 OS b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Locuinte cu performanțe energetice îmbunătățite Clădiri publice cu performanțe energetice îmbunătățite	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027 Conform valorii indicatorilor de program. Tinta pentru 2029	Anual	ADR VEST Titularii de proiecte
		P4 OS b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	Indicatorii de calitatea aerului în mediul urban în conformitate cu prevederile Legii nr 104/2011	0 depășiri ale valorilor limită conform Legii nr. 104/2011 (sursa Rapoarte județene privind starea mediului)	Anual	ADR VEST Titularii de proiecte
		P5 OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și	În etapa obținerii acordului de mediu pentru proiecte se vor face estimări	Ghidul Băncii Europene de Investiții cu privire la metodologiile de calcul al amprentei de	La obținerea actului de reglementare a proiectelor înaintate	ADR Vest, Titularii de proiecte

		locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontalier	privind emisiile CO2/eq/an asociate drumurilor reabilitate/construite	carbon pentru proiectele de investiții	spre finanțare	
--	--	--	---	--	----------------	--

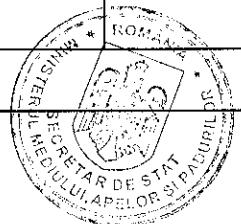
BIODIVERSITATE

7	OM.7 Conservarea habitatelor și speciilor de floră și faună de importanță comunitară	Prioritățile 1-7	Suprafețe de habitate prioritare Natura 2000 afectate în interiorul siturilor de interes comunitar Suprafețe de habitate Natura 2000 afectate în interiorul siturilor de interes comunitar Suprafețele habitatelor Speciile de interes comunitar afectate în interiorul siturilor de interes comunitar Mortalitatea speciilor din fauna de interes comunitar din interiorul siturilor Natura 2000 sau în proximitate, apărută în urma	0 hectare Valori nesemnificative la nivelul siturilor, respectiv la nivelul rețelei Natura 2000 Valori nesemnificative la nivelul siturilor, respectiv la nivelul rețelei Natura 2000 Mortalitate -0 indivizi	Anual	ADR Vest Titularii de proiect
---	--	------------------	--	--	-------	----------------------------------

			implementării și funcționării viitoarelor proiecte Starea corporilor de apă	Menținerea stării de calitate conform Planului de Management al Bazinului hidrografic aferent perioadei 2022-2029		
8	OM.8 Menținerea rețelei naționale de arii naturale protejate	P3 OS b(vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Spații verzi nou create și spații verzi reabilitate	Suprafața infrastructurii verzi care a beneficiat de sprijin în zonele urbane conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR Vest, titularii de proiecte
		P5 OS c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Asigurarea conectivității pentru toate speciile mobile (pasaje, tuneluri casete betonate)	Pe toată lungimea sectoarelor de drum suprapuse cu distribuția speciilor	Anual	ADR Vest, titularii de proiecte

PEISAJ

9	OM.9 Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și ecoturismului	a	P7 OS e(i) Promovarea dezvoltării integrate și inclusiv în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR Vest, titularii de proiecte
---	---	---	---	--	--	-------	---------------------------------

ASPECTE CULTURALE

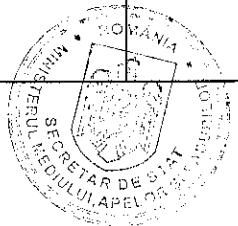
10	OM.10 Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și serviciilor culturale;	a	P6 OS d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	Numărul siturilor culturale care beneficiază de sprijin	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR Vest, titularii de proiecte
----	--	---	--	---	--	-------	---------------------------------

CONSERVAREA RESURSELOR NATURALE

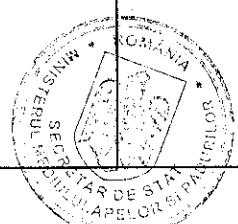
11	OM.11 Reducerea exploatației resurselor epuizabile și facilitarea utilizării celor regenerabile;	a	P1 OS a(i) Dezvoltarea și creșterea capacitațiilor de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	IMM-uri care introduc inovații în procese materie produse și	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR Vest, titularii de proiecte
----	--	---	---	--	--	-------	---------------------------------

GESTIUNEA DEȘEURILOR

12	OM.12 Reducerea cantităților de deșeuri generate și creșterea gradului de reciclare/valorificare pentru toate tipurile de deșeuri;	a	Prioritățile 1-7	În toate etapele proiectelor se va menține evidența gestiunii deșeurilor conform Ordonanței de Urgență nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor	Titularii de proiecte vor respecta prevederile Ordonanței de Urgență nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor	Anual	ADR VEST
----	--	---	------------------	---	---	-------	----------

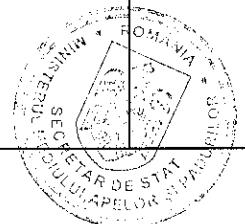
			regimul deșeurilor			
POPULAȚIA ȘI SANATATEA UMANĂ						
13	OM.13 Diminuarea emisiilor de poluanți din mediul înconjurător, ce ar putea determina îmbunătățirea stării de sănătate a populației și implicit creșterea calității vieții	P3 OS b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Locuințe cu performanțe energetice îmbunătățite	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST
		P3 OS b(vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Populația care are acces la infrastructura verde nou creată sau modernizată	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST
		P 4 OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transport public	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST
		P5 OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale,	Utilizatori de drumuri modernizate	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST

		inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontalieră				
		P6 OS d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusiv în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online.	Utilizatori de infrastructură educațională modernizată	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST
		P7 OS e(i) Promovarea dezvoltării integrate și inclusiv în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Utilizatori de obiective ale patrimoniului cultural și natural modernizate	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST

TRANSPORTURI

OM.14 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile;	P4 OS b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transport public	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST
---	---	--	--	-------	----------

		economie cu zero emisii de dioxid de carbon.				
		P5 OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	Utilizatori de drumuri modernizate	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST

EFICIENȚA ENERGETICĂ

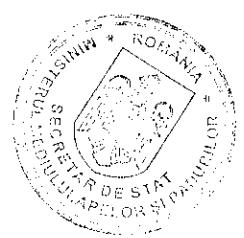
15	OM15 OM.15 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	P3 OS b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Locuințe cu performanțe energetice îmbunătățite	Conform valorii indicatorilor din POR VEST 2021-2027	Anual	ADR VEST
----	--	--	---	--	-------	----------

^{*) Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune}

Indicatorii stabiliți asigură monitorizarea modului în care sunt respectate:

- prevederile POR Vest;
- recomandările evaluării de mediu;
- prevederile POR Vest corelate cu recomandările evaluării de mediu.

Îndeplinirea măsurilor din programul de monitorizare în vederea identificării efectelor semnificative asupra mediului este responsabilitatea titularului programului, respectiv Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest, desemnată ca autoritate de management pentru Programul Operațional Regional Vest 2021-2027, în conformitate cu prevederile OUG nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru eficientizarea procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România. Aceasta este obligată să depună anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, rezultatele programului de monitorizare la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

VII. Emiterea avizului de mediu s-a făcut având în vedere următoarele:

a) Modul în care considerațiile de mediu au fost integrate în program:

În cadrul procedurii de evaluare de mediu s-au stabilit obiectivele de mediu relevante pentru program, măsurile necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative asupra mediului generate de implementarea programului. Pentru a asigura monitorizarea efectelor negative asupra mediului a POR prin avizul de mediu s-a stabilit un set de indicatori de mediu.

b) Modul cum s-au luat în considerare opiniile exprimate de public și de autorități:

În procedura de emitere a avizului de mediu s-a asigurat informarea publicului, prin anunțuri repetitive în mass-media și pe site-ul APM Timiș.

Au fost puse la dispoziția publicului interesat spre consultare la sediul/pe site-ul APM Timiș prima variantă a Proiectului de Program, varianta finală a Proiectului de Program, varianta finală a Programului, Raportul de mediu. De asemenea, publicul a fost informat asupra organizării ședinței de dezbatere publică a proiectului de program, a raportului de mediu, ședință care a avut loc online în data de 13.12.2021.

Pe perioada derulării procedurii de evaluare de mediu nu au fost înregistrate sesizări/observații/propuneri din partea publicului interesat.

c) Motivarea alegerii uneia dintre alternativele de program prezentate:

Stabilirea variantei finale de program s-a realizat în cadrul grupului de lucru, cu consultarea autorităților și a instituțiilor publice interesate de efectele implementării programului.

Conform Raportului de mediu, cap. 4, Analiza alternativelor studiate, motivele alegerii alternativei 2 ca alternativă finală, reprezentând proiectul de Program pentru POR Vest 2021-2027 sunt:

- alternativa propusă (proiectul de program) este alternativa prin care la nivel regional, se vor putea atinge țintele de reducere și atenuare a poluării.
- alternativa propusă este o bază a continuării politicilor publice pentru introducerea unor „scenarii verzi”.

De asemenea, alternativa aleasă, prezintă următoarele avantaje:

- abordarea dezvoltării urbane integrate prin intermediul următoarelor tipuri de intervenții:
 - finanțarea cercetării industriale și dezvoltarea experimentală;
 - sprijinirea investițiilor de tip "deep renovation", care conduc la o economie a consumului de energie de minim 60% și reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră;
 - creșterea suprafetei de spațiu verde atât nou-creată cât și reabilitată, cu respectarea îndeplinirii măsurilor privind Pactul verde european ceea ce va putea ajuta orașele din regiune să-și crească reziliența și durabilitatea.

Nu au fost identificate dezavantaje.

Pentru a evalua influența pe care o au intervențiile și măsurile propuse prin fiecare dintre prioritățile analizate, au fost avute în vedere tendințele care țin de obiectivele de dezvoltare regională și națională.

Pentru a justifica alternativa selectată, aceasta a fost evaluată din punct de vedere al compatibilității obiectivelor specifice ale POR VEST 2021-2027 cu obiectivele relevante de mediu pentru Regiunea Vest.

Documentația înregistrată la APM Timiș cu nr. 11153RP/30.09.2020, care a stat la baza emiterii Avizului de mediu conține:

- Notificare conform HG nr. 1076/2004, înregistrată la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. R3386/05.06.2020.
- Anunțurile privind depunerea solicitării de obținere a avizului de mediu și de declanșare a etapei de încadrare a programului conform HG nr. 1076/2004 din data de 05.06.2020 respectiv 08.06.2020 publicate în cotidianul "Jurnalul Național".

- Delegarea de competență către APM Timiș, emisă de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. DEICP nr. 13817/25.09.2020.
- Memorul de prezentare întocmit în conformitate cu prevederile Ordinului nr.19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adevărată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, cu modificările și completările ulterioare.
- Procesul verbal al Comitetului Special Constituit din data de 21.07.2021.
- Anunțul privind decizia de încadrare a programului, din data de 22.07.2021 pe pagina de web a APM Timiș și din data de 23.07.2021 în ziarul Ziua de Vest.
- Decizia etapei de încadrare nr. 108 din 12.08.2021, emisă de către APM Timiș.
- Proces verbal al Grupului de Lucru din data de 17.08.2021.
- Raportul de mediu depus în 06.10.2021.
- Anunțurile privind disponibilizarea proiectului de plan și finalizarea raportului de mediu au fost publicate în datele de 12.10.2021 și 15.10.2021, în ziarul Ziua de Vest.
- Anunțurile privind organizarea dezbaterei publice, în data de 25.10.2021 pe pagina de web și în data de 26.10.2021 și 29.10.2021 în ziarul Ziua de Vest.
- Proces verbal al ședinței de dezbatere publică din data de 13.12.2021
- Acord favorabil nr. 9669/09.07.2021, emis de RNP Romsilva -Administrația Parcului Natural Portile de Fier.
- Punct de vedere favorabil nr. 1036/C.V./09.07.2021, emis de RNP Romsilva -Administrația Parcului Național Cheile Nerei -Beușnița.
- Acord favorabil nr. 1785/AAF/09.07.2021, emis de RNP Romsilva -Administrația Parcului Național Grădiștea Muncelului -Ciclovina R.A.
- Punct de vedere favorabil ANANP -Serviciul Teritorial Arad nr. 9741/12.07.2021.
- Decizia de emitere a avizului de mediu nr. 392/23.12.2021, emisă de APM Timiș.
- Anunț public privind emiterea avizului de mediu din data de 30.12.2021 în ziarul Ziua de Vest.

Prezentul aviz este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de punere în aplicare a programului, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Agenția pentru Devoltare Regională Vest, în calitate de autoritate de management pentru Programul Operațional Regional Regiunea Vest - 2021-2027, în conformitate cu prevederile OUG nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România, în calitate de titular al Programului, are obligația de a notifica autoritatea competentă pentru protecția mediului dacă intervin elemente noi, necunoscute la data emiterii avizului de mediu, precum și asupra oricăror modificări ale condițiilor care au stat la baza emiterii acestuia, înainte de realizarea modificării.

Agenția pentru Devoltare Regională Vest are obligația de a supune procedurii de adoptare Programul, precum și orice modificare a acestuia, numai în forma avizată de autoritatea competentă pentru protecția mediului.

Nerespectarea condițiilor prezentului aviz constituie contravenție și se sanctionează conform prevederilor legale în vigoare.

Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului, revine titularului Programului, iar răspunderea pentru corectitudinea studiilor care au stat la baza emiterii avizului de mediu, revine autorilor acestora, conform art. 21 din OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Prezentul aviz conține 32 (treizeci și două) pagini și a fost emis în 3 exemplare.

Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării

DIRECTOR

Dorina MOCANU

28.01.2022

DA 14/25

